tíðindablaðið
sosialurin
Nr. 212 Leygardagur 4. november 1995 69. árgangur Krónur 7,00

Bonnerup er ein kynikari

Bonnerup arbeiðir út frá køldum handilsprinsippum. Og hann hevur ikki sett seg inn í viðurskiftini í Føroyum

Síða 7

Bonnerup er ein skilamaður

Bonnerup er sera beinrakin, og hann hevur gott innlit í føroysk viðurskifti, sigur Finnbogi Arge

Umboð fyri Texaco:

Ein vanlukka fáa tit ikki skjótt loyst marknatrætuna

Síða 4 - 5

»2'arin« í dag:

Kaj Bang býr nú á Bornholm

Húsini eita Nólsoyarstova – báturin Royndin Fríða

Síða 10-11

Søgan um ferðamannaskipið:

Bókavørður savnar tilfar um »Tjaldrið«

Síða 14

Nýggjar grindakanningar:

Vit hava skorið ov frammarlaga

Síða 12-13

Umboð fyri Texaco við føroyingar:

– Ein vanlukka fáa tit ikki loyst marknatrætuna

-Tað kann gerast ein vanlukka fyri Føroyar, um marknatrætan við bretar ikki verður loyst, áðrenn fyrsta útbjóðingarumfarið verður á føroyskum øki um gott og væl eitt ár. Tí hendir tað, so sleppa oljufeløgini ikki at leita í teimum umstríddu økjunum, sum bretar gera krav upp á og sum júst eru tey mest áhugaverdu. Tað fer so at gera, at oljufeløgini missa áhugan fyri føroyska økinum og heldur fara at leita vest-an fyri Hebridurnar.

Bent Baumbach saman við einum av sínum starvsfeløgum á vitjan í Suðuroynni. Mynd jan

Eftir Jan Muller

Hetta sigur Bent Baumbach, sum starvast sum geofysikkari hjá risastóru oljufyritøkuni Texaco í London.

Hann var í Føroyum nú um dagarnar saman við tveimum starvsfeløgum at frætta nærri um ætlanina at bora aftur í Lopra.

Texaco er eitt av heimsins størstu oljufeløgum, og hevur ein týðandi leiklut í leitingini eftir olju og gassi vestan fyri Hetland.

-Vit halda eisini føroyska økið verða áhugavert at kanna og eru sinnaðir at vera við í oljuleitingini her, sigur Bent Baumbach, sum vísir á, at Texaco metir alt økið millum Hetland og Føroyar sum eina heild.

Men hann er ikki serliga fegin, tá komið verður inn á spurningin um markið millum Føroyar og Bretland.

Eg dugi væl at síggja nú, at hetta málið kann fáa sera óhepnar fylgjur fyri Føroyar og royndirnar at byggja upp eina møguliga oljuvinnu í økinum.

Bent Baumbach vísir á, at tað kann gerast sera óheppið fyri Føroyar, um markna-ósemjan ikki er loyst, áðrenn føroyingar fara at bjóða fyrstu økini út til oljufeløgini longu um gott og væl eitt ár.

-Tað er eingin loyna, at júst tey umstriddu økini - tey økini, sum bretar gera krav uppá vestan fyri núverandi miðlinju eru tey økini, sum oljufeløgini halda mest eru sannlík at goyma olju og gass.

Ein óloyst marknatrætagerð, at hesi økini kunnu ikki bjóðast út til oljufeløgini, tí tey mugu vita við vissu, hvørjar treytir eru galdandi og hvat land hevur avgerðarrættin til økini.

Hetta merkir sostatt, at føroyingar kunnu bert bjóða út øki, sum liggja nærri Føroyum og sum bretar ikki gera krav uppá. Hetta eru øki, sum lítil vitan er um, tí basaltið er so tjúkt har.

Bent Baumbach heldur ikki at bretar geva føroyingum "fair play" í hesum máli, tí teir vita, hvussu stóran týdning tað hevur fyri føroyingar at markna-ósemjan er loyst, áðrenn ein útbjóðingarrunda verður.

Bretar nýtast ikki at skunda sær, tí teir eiga jú alt økið vestan fyri Hetland, sum ikki er líðugt kannað. Teir hava tí ikki sama skund at fáa eina loysn á markna-spurninginum sum føroyingar.

Vilja bretar ikki slaka fyri føroyingum, so fer hetta fyri eini lisensumfarið um, sum er áhugavert. Eg síggi tí ongan annan møguleika enn at leggja málið fyri Haagdómstólin.

Ikki sami áhugi fyri at leita aðrastaðni nú

Sleppa vit ikki at leita eftir olju í umráðunum framvið verandi markinum, so er ivasamt, hvussu stórur áhugin verður fyri at gera stórar íløgur í øðrum meira ókendum og torførum økjum, sigur Texaco maðurin.

Tvs. at skulu føroyingar gera tað attraktivt hjá oljufeløgunum at leita eftir og gassi í økjum, sum lítil vitan er um og sum vónirnar eru minni góðar til enn økini

Bent Baumbach, geofysikari gevur góðar vónir til olju við Føroyar. Mynd Rógvi Johansen

við Hetlandsrennuna, tá fara oljufeløgini at seta nógv harðari treytir, og tá kann henda, at minni verður eftir til Føroyar, um olja finst.

Hetta heldur Bent Baumbach verða stórt spell fyri Føroyar, og tí vónar hann, at tað verður loyst so mikið upp fyri marknaósemjuna, áðrenn fyrsta útbjóðingarumfarið, at tey nú umstriddu økini verða við í útbjóðingini.

Um tey áhugaverdu økini við markið ikki verða við í eini føroyskari útbjóðingarrundu um eitt ár, so ber Bent Baumbach ótta fyri, at oljufeløgini fara at leita suðureftir móti leiðunum vestan fyri Hebridurnar. Hetta eru øki, sum eru við í 17. útbjóðingarumfarinum á bretskum øki. Hendir hetta, so verður tað ber, at oljufeløgini fara at gera sínar sínar komandi árini í leiting eftir olju og gass í nýggju oljuprovinsini í Norðuratlantshavi.

Norsjógvurin er við at løbe tør, sigur Baumbach og við hesum sipar hann til, at oljufeløgini hava ikki vónir um at finna nakrar stórroljukeldur har á støðd við Ekkofisk ol. Tað er harafturímóti stórar oljukeldur av hesum slagnum, sum feløgini vóna, at tey kunnu finna millum Føroyar og Hetland.

Bent Baumbach sigur, at Texaco fylgir neyvt við samráðingunum um markið, nú teir meta alt økið sum eina heild og tískil hava stórar vónir til at finna olju, eisini føroysku megin miðlinjuna. Ikki minst nú seismikki hava gjørt vísa, at jarðfrøðin vestan fyri Hetland heldur fram vestureftir.

Hann váttar, at teir hava skotið seismikk inni á tí hvíta økinum, sum er eitt slag av ongamannalandi báðumegin núverandi miðlinju (fiskimark). Hetta hava teir lovvi til, men tó ikki at bora, tí tá kemur tú inn á spurningin, hvør eigur rættin til økið og oljuna í undirgrundini.

Úrslitið av hesum kanningum eru sera positivt og vísir, at lógini skamt frá fiskimarkinum, har stórar oljukeldur eru funnar, halda fram vestur í tá hvítu sonuna. Spurningurin er tá, um lógini ikki eisini halda fram enn longur vestur tvs. inn á tað økið, sum føroyingar halda er sítt og sum bretar nú gera krav uppá.

Tað er hetta, sum eitt felag sum Texaco vónar at sleppa at kanna, tá eitt útbjóðingarumfar verður á føroyskum øki. Men sum nú er sær tað svart út.

Pílurin vísir upprunaliga bretska kravið. Cirkul vísir, hvar bretar hava funnið olju

Martin Heinesen, leiðari á oljufyrisitingini her saman við Bent Baumbach frá Texaco við munnan á kolanáminum í Hvalba. Mynd Jan

Bent Baumbach, geofysikari hjá Texaco:

–Vit umhugsa at vera við í Lopra

-Tað eru fleiri ivamál við eini boring í Lopra, tí tað er ikki vist, at oljufeløgini fara at fáa teir upplýsingar, sum vónað verður. Men verkætlanin er tó so mikið áhugaverd, at vit umhugsa at vera við sigur Bent Baumbach frá Texaco.

Møguliga við í Lopra

Texaco var eitt av feløgunum, sum vitjaði í Havn og í Lopra nú um dagarnar

Bent Baumbach sigur, at teir nú fara at hyggja nærri at tilfarinum og síðani at leggja tá fyri fíggjarligu leiðsluna í fyritøkuni

Hóast hann heldur nýggju boriætlanina í Lopra verða sera áhugaverda, so eru ivamál

Fyri tað fyrsta er tíðarfreistin sera stutt. Teir hava bert ein mánað til at kanna málið og sannføra sínar stjórar um, at hetta er tað rætta at gera

Harnæst er ikki vist, at ein boring fer at geva nakað úrslit. Út frá seismiskum kanningum, sum gjørdar eru í Loprahølinum verður hild-ið, at basaltið møguliga endar 200 metrar longur niðri enn tá borað varð seinast, men eingin veit tað við vissu, tí talan kann eisini vera um annað slag av basalti ella okkurt heilt ann-að. Eingin vissa er tó fyri, at komið verður niður gjøgn-um basaltið, um borað verð-ur 500, 1000 ella fyri tað 1500 metrar longur niður

Bent Baumbach spyr: -hvat nú um borað verður 1500 metrar og vit fram-vegis eru í basalti. Skulu vit tá til at bora eitt sindur longri ella munandi longri, tá verður talan um eitt nógv dýrari projekt!

Tað er so heldur ikki vist, at tekniska uppleggið hjá Dopas er tað besta, eitt nú hvussu sjálv borioperatiónin skal gerast

Onnur øki møguliga meira áhugaverd

Bent Baumbach sigur, at møguliga vildi tað verið skilabetri at bora eitt heilt nýtt hol á einum heilt øðrum stað eitt nú offshore t.d. nærhendis markinum

Men av tí at Loprahølið er har, so verður tað nógv bíligari. Tó er tað ikki vist, at tann rætta vitanin fæst burtur úr

Samanumtikið heldur hann tó, at projektið í Lopra er áhugavert og sigur, at góðir møguleikar eru at finna olju og gass við Føroyar. Hann heldur tað tí vera vert at gera íløgur her

-Men tit mugu eisini duga at skilja okkara iva. Tí tað, sum er altavgerandi fyri, um vit seinni vilja vera við í eini útbjóðingarrundu við Føroyar, er spurningurin um tær treytir, sum fara at verða settar okkum. Verða hesar treytir so harðar, at vit velja ikki at vera við, tá eru pengarnir vit nú skulu brúka í Lopra burturspiltir sigur Bent Baumbach

Tað er annars nógv, sum Texaco kundi hugsað sær at vitað um føroysku undirgrundina. Eitt nú vita teir ikki aldurin á grótslagnum og flaúnum undir basaltinum

Hvat viðvíkur Lopra, so bora teir í veruleikanum í "blinde", tí teir vita ikki, hvat er longur niðri. Vanliga vildu tú havt meiri seismiskt tilfar, áðrenn tú gert av, hvar tú skal seta borin í.

Men av tí at hetta er ein tann bíligasta loysnin sýnist at vera áhugi hjá feløgunum. So hóast tað ikki er nummar eitt, so er tað kortini so nógv sum talar fyri eini Lopraboring, at hon helst verður veruleiki heldur hesin útlendski oljuserfrøðingurin.

Bora nú við markið

Texaco hevur annars stórar ætlanir á økinum millum Hetland og Føroyar.

Fyritøkan hevur í løtuni ein boripall bert heilt stutt frá føroyska fiskimarkinum. Tað er í blokki 20 nakað sunnan og vestan fyri Foinaven kelduna

Á Texcaco vilja teir einki siga um hesa boring, sum helst er tann boringin, sum hevur verið nærmast føroyskamarkinum nakrantíð. Texaco arbeiðir her saman við oljufelagnum Amerada Hess.

Vit spurdu Bent Baumbach um nakað er í leysatíðindunum um, at teir ætla at skipa ein samtarvsbólk saman við Mærsk Olie og Gas og øðrum feløgum

Hann vil ikki vátta hetta, men sigur, at teir um einar tveir mánaðir fara at almennakunngera, at teir eru farnir í samarbeiði við fleiri onnur oljufeløg um at fara undir størri íløgur millum Føroyar og Hetland

Aðrar fyritøkur, sum Sosíalurin metir kunnu hugsast at samstarva við Texaco er norska Saga Petrolium og amerikanska Arco. Hetta eru tó enn gitingar

Texaco skal innan 1. desember tvs. um triggjar vikur geva Dopas í Keypmannahavn svar, um fyritøkan vil vera við til at fíggja nýggja boring í Lopra

jan

Umboð fyri oljufeløg vitja í Lopra. Mynd Rógvi Johansen

Nýggjur skógvahandil
í Saltangará
letur upp í dag
leygardagin 4/11 kl. 9.00
við nógvum góðum
upplatingartilboðum
Opið er til kl. 17.00

Vit eru yvir av Statoil-støðini
Fótprýði
600 Saltangará - Tlf. 48150